

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 12T/21/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224010182
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Tarcala
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8224010182.1

Uznesenie

Okresný súd Bardejov samosudcom JUDr. Matúšom Tarcalom v trestnej veci proti obvinenému A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., bytom A. XXXX/XX, C., pre zločin sexuálne zneužívanie podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona, dňa 10.05.2024 takto

rozhodol:

rozhodol:

Podľa § 241 ods. 1 písmeno f/ Trestného poriadku obžalobu prokurátora Okresnej prokuratúry Bardejov č. Pv 543/23/7701-9 zo dňa 26.03.2024 na obvineného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., bytom A. XXXX/XX, C., pre skutok v obžalobe kvalifikovaný ako zločin sexuálne zneužívanie podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona, ktorého sa mal obvinený dopustiť tak, že dňa 29.11.2023 v čase okolo 21:30 hod. v chatrči bez popisného čísla nachádzajúcej sa na ulici Zákutie v obci Zborov, okres Bardejov vykonal dobrovoľnú súlož s maloletou D. E., nar. XX.XX.XXXX, pričom mal objektívne vedomosť o tom, že v čase vykonania súlož nedovršila pätnásť rok svojho života a to tak, že najprv spoločne vošli do drevenej chatrče bez popisného čísla, následne sa obaja vyzliekli do pol pása, maloletá D. E. si ľahla na pravý bok na gauč, kde si k nej zozadu ľahol obvinený A. B. a následne „stoporeným penisom“ opakovane vnikal do jej pošvy, bez spôsobenia zranenia mal. D., čím takto vykonal súlož s osobou mladšou ako pätnásť rokov,

odmieta a vracia vec prokurátorovi.

odôvodnenie:

Odôvodnenie

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bardejov podal dňa 28.03.2024 Okresnému súdu Bardejov obžalobu zo dňa 26.03.2024 na obvineného A. B. pre skutok v obžalobe kvalifikovaný ako zločin sexuálne zneužívanie podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona, ktorý mal obvinený spáchať tak, že dňa 29.11.2023 v čase okolo 21:30 hod. v chatrči bez popisného čísla nachádzajúcej sa na ulici Zákutie v obci Zborov, okres Bardejov vykonal dobrovoľnú súlož s maloletou D. E., nar. XX.XX.XXXX, pričom mal objektívne vedomosť o tom, že v čase vykonania súlož nedovršila pätnásť rok svojho života a to tak, že najprv spoločne vošli do drevenej chatrče bez popisného čísla, následne sa obaja vyzliekli do pol pása, maloletá D. E. si ľahla na pravý bok na gauč, kde si k nej zozadu ľahol obvinený A. B. a následne „stoporeným penisom“ opakovane vnikal do jej pošvy, bez spôsobenia zranenia mal. D., čím takto vykonal súlož s osobou mladšou ako pätnásť rokov.

Podľa § 241 ods. 1 písm. f/ Tr. poriadku obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s výnimkou obzvlášť závažného zločinu, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej dvanásť rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu obžalobu odmietne

a vráti vec prokurátorovi, ak zistí závažné procesné chyby, najmä porušenie práva na obhajobu alebo ak zistí, že prokurátor nepredložil úplné spisy vrátane všetkých dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní, že obžaloba nespĺňa náležitosti podľa § 235 alebo že spolupracujúcej osobe boli poskytnuté nezákonné benefity.

Samosudca postupom podľa § 241 Tr. poriadku preskúmal podanú obžalobu a zistil závažné procesné pochybenia, pre ktoré je potrebné obžalobu odmietnuť a vrátiť vec prokurátorovi.

Podľa § 37 ods. 1 písm. d/ Tr. poriadku (v znení účinnom od 15.03.2024) po vznesení obvinenia musí mať obvinený obhajcu už v prípravnom konaní, ak ide o konanie o trestnom čine, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica je najmenej desať rokov.

Podľa § 40 ods. 1 Tr. poriadku ak obvinený nemá obhajcu v prípade, v ktorom ho musí mať, určí sa mu lehota na zvolenie obhajcu. Ak v tejto lehote nebude obhajca zvolený, musí mu byť obhajca bez meškania ustanovený. Obhajcu ustanoví a ustanovenie obhajcu zruší v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom predseda senátu prostredníctvom programového prostriedku schváleného ministerstvom spravodlivosti.

Podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona kto vykoná súlož s osobou mladšou ako pätnásť rokov alebo kto takú osobu iným spôsobom sexuálne zneužije, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

Podľa § 208 ods. 1 Tr. poriadku ak policajt považuje vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie za skončené a jeho výsledky za postačujúce na podanie návrhu na obžalobu alebo na iné rozhodnutie, umožní obvinenému, obhajcovi, poškodenému, jeho splnomocnencovi alebo opatrovníkovi, zúčastnenej osobe a jej splnomocnencovi v primeranej lehote preštudovať spisy a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania; týchto práv sa môžu tieto osoby výslovne vzdať, o čom musia byť poučené. Ak nejde o konanie podľa § 204 ods. 1, obvineného a obhajcu upozorní policajt na práva podľa prvej vety najmenej tri dni vopred. Túto lehotu možno s ich súhlasom skrátiť. Návrh na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania môže policajt odmietnuť, ak ho nepovažuje za potrebný.

Z vyšetrovacieho spisu súd zistil, že obvinený v prípravnom konaní nemal obhajcu, pričom je potrebné uviesť, že v zmysle Trestného poriadku účinného do 14.03.2024 ho ani mať nemusel, pretože nešlo o prípad povinnej obhajoby. Avšak s účinnosťou novely Trestného poriadku (zákona č. 40/2024 Z.z.), t.j. od 15.03.2024 vzhľadom na skutočnosť, že obvinený je trestne stíhaný pre skutok kvalifikovaný ako zločin sexuálne zneužívanie podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona, pri ktorom je horná hranica trestnej sadzby 10 rokov, ho už musel mať, pretože ide o dôvod povinnej obhajoby. V deň nadobudnutia účinnosti uvedenej novely Trestného poriadku, t.j. 15.03.2024 bol obvinený upovedomený o tom, že dňa 22.03.2024 mu bude umožnené vykonať tzv. „záverečné“ preštudovanie spisu a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania podľa § 208 ods. 1 Tr. poriadku. Orgány činné v trestnom konaní ale po nadobudnutí účinnosti uvedenej novely Trestného poriadku nepostupovali v zmysle citovaného § 40 ods. 1 Tr. poriadku, a teda nevyzvali obvineného na zvolenie si obhajcu v stanovenej lehote, resp. po márnom uplynutí lehoty nepodali návrh na ustanovenie obhajcu obvinenému a takéhoto ustanoveného alebo zvoleného obhajcu neupovedomili o možnosti preštudovať spis a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania podľa § 208 ods. 1 Tr. poriadku.

Možnosť preštudovať spis a podať návrh na doplnenie dokazovania sa vo vzťahu k obvinenému považuje za jeden z imanentných atribútov jeho obhajovacích práv (práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy SR), resp. práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru (Napr. rozhodnutie ESLP vo veci Cornelis v. Holandsko, č. 994/03 z 25. mája 2004). Právo na spravodlivý proces implikuje pre obhajobu (resp. v konaní pred súdom aj pre obžalobu) možnosť zoznámiť sa s pripomienkami alebo dôkazmi predloženými protistranou a vyjadriť sa k nim (Rozhodnutie ESLP vo veci Brandstetter v. Rakúsko, č. XXXXX/XX XXXXX/XX XXXXX/XX z 28. augusta 1991. Rozhodnutie citované tiež uznesením Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 379/2018 zo 14. novembra 2018.). Okrem toho sa tým realizuje zásada prezumpcie nevinoty, ako aj zásada zákonnosti tým, že zo strany obhajoby sa uskutočňuje previerka dodržiavania procesných predpisov. Pre obhajobu obvineného ide o významné oprávnenia vzhľadom na dôležité postavenie prípravného konania v slovenskom trestnom procese ako štádia trestného konania, ktorého úlohou je pripraviť konanie pred súdom a v ktorom sa v mnohých prípadoch zhromažďia a vykonajú prakticky všetky dôkazy v trestnej veci. (cit.: BELEŠ, Andrej, HAMRANOVÁ,

Denisa. § 208 [Práva oprávnených osôb po skončení vyšetrovania]. In: ČENTÉŠ, F., KURILOVSKÁ, Lucia, ŠIMOVČEK, Ivan, BURDA, Eduard a kol. Trestný poriadok II. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2021, s. 131–132, marg. č. 1.)

Vzhľadom na to, že obvinený už v prípravnom konaní musel mať obhajcu z dôvodu povinnej obhajoby a obhajcu nemal, týmto pochybením došlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu ako závažnému procesnému pochybeniu. Preto samosudca podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. poriadku musel obžalobu odmietnuť a vrátiť vec prokurátorovi.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do troch pracovných dní odo dňa jeho oznámenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Oznámenie sa robí buď vyhlásením uznesenia v prítomnosti toho, komu treba uznesenie oznámiť, alebo doručením rovnopisu uznesenia.

Sťažnosť má odkladný účinok.